

ipse qui fecit : nos tamen créde-re, nec dubitáre debémus, quid-
quid illud est, factum esse pro
nobis. Nam quod eum fulgentiós-
ris stellæ rádiis incitáti adoravé-
re Chaldæi, Deum verum génti-
bus spes data est adorándi. Quod
aquæ novo sunt órdine in vina
mutátæ, novi nobis póculi præli-
bátum est sacraméntum. Quod
autem baptizátus est Agnus Dei,
regenerántis baptísmi salutáre
nobis munus est dedicátum.

R. Omnes de Saba vénient, au-
rum et thus deferéntes, et laudem
Dóminoannuntiántes. * Allel., allel., allel. **f.** Reges Tharsis et ín-
sulae múnera ófferent, reges Ara-
bum et Saba dona addúcent. Al-
lelúa, allelúa, allelúa.

Lectio vij.

O PORTET itaque nos, fratres, ad
honórem Salvatóris nostri cu-
jus nativitátem débita nuper cum
exsultatióne transégimus, omni-
cum devotióne étiam hunc virtú-

tum ejus celebráre natálem. Et
quam recte tria hæc nobis uno
acta in die mystéria prædicán-
tur, qui ineffábilis Trinitátis ar-
cánum uno Dei sub nómine con-
fitémur. Per hæc ergo mirácula
Christus Dóminus Redémptor
noster óculis se vóluit reveláre
mortálium, quátenus invísibilis
ejus divinitas, quæ latébat in
hómine, in ópere non latéret.

R. Magi véniant ab Oriénte Je-
rosólymam quæréntes et dicén-
tes : Ubi est qui natus est, cuius
stellam vídimus ? * Et vénimus
adorare Dóminum. **f.** Vídimus
stellam ejus in Oriénte. Et vénim-
us adorare Dóminum. Glória
Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
Et vénimus adorare Dóminum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio Sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

C UM natus esset Jesus in Béthle-
hem Juda in diébus Heródis

regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam , dicéntes : Ubi est qui natus est rex Judæorum ? Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi
Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in c. 2. Matth.

VIDIMUS enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusióinem Ju-dæórum, ut nativitátem Christi a géntibus díscerent, óritur in Oriénte stella ; quam futúram Bálama, cujus successóres erant, vaticínio nóverant. Lege Numerórum librum. Deferúntur autem Magi stellæ indício in Judæam, ut sacerdótes a Magis interrogáti, ubi Christus nascerétur, inexcusábiles fierent de advéntu ejus.

B. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. *Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. **f.** Et intráentes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus ; et

procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno.

Lectio viij.

At illi dixérunt ei : In Béthlehem Judææ. Librariórum hic error est. Putámus enim ab Evangelista primum éditum, sicut in ipso Hebráico légitimus, Judæ, non Judææ. Quæ est enim aliárum Géntium Béthlhem, ut ad distinctionem ejus, hic Judææ ponerétur ? Judæ autem idcirco scribitur, quia est et ália Béthlehem in Galilæa. Lege librum Je-su filii Nave. Dénique et in ipso testimónio , quod de Michææ prophetía sumptum est, ita habé-tur : Et tu, Béthlehem terra Juda.

B. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno : *Et intráentes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. *Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myr-

rham. Stella, quam viderant Magi in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Et intrantes domum, invenérunt puerum cum María matre ejus, et procidentes adoravérunt eum. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et apertis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham.

Lectio ix.

Et apertis thesáuris suis, obtuleruntei múnera, aurum, thus, et myrrham. Pulcherrime múnereum sacramenta JuvénCUS presbyter uno versiculo comprehéndit : Thus, aurum, myrrham, Regique, hominique, Deoque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redírent ad Heródem, per áliam viam revérsi sunt in régionem suam. Qui múnera obtulerant Dómino, consequénter respónsum accípiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum : ut meritórum Joseph pri-

vilégium demonstraréatur. Revertuntur autem per áliam viam : quia infidelitati miscéndi non erant Judæórum.

Te Deum laudámus. 56.

Ad Benedictus, Aña. Omnes natiónes vénient a longe, portántes múnera sua, allelúia.

Ad Magnificat, Aña. Omnes de Saba vénient, aurum, et thus deferéntes, allelúia, allelúia.

SEXTA DIE.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola ad Romános.

Lectio j. Cap. 15.

DEBEMUS autem nos firmiores imbecillitátes infirmórum sustinére, et non nobis placére. Unusquisque vestrum próximo suo pláceat in bonum, ad aedificatió nem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est : Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quaecumque enim scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt : ut per

patientiam, et consolatiōnem Scripturārum, spēm habeāmus.

B. Tria sunt múnera pretiōsa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divīna mystēria : * In auro, ut ostendātur Regis potētia : in thure, Sacerdōtem magnum consídera ; et in myrrha, Domīnicam sepultūram. **V.** Salūtis nostrāe auctōrem Magi venerāti sunt in cunābulis, et de thesāuris suis mysticas ei múnērūm spēcies obtulérunt. In auro, ut ostendātur Regis potētia : in thure, Sacerdōtem magnum consídera : et in myrrha Domīnicam sepultūram.

Lectio ij.

DEUS autem patientiæ et solatii, det vobis idípsuni sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum : ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite invicem, sicut et Christus suscépit vos in

honórem Dei. Dico enim Chri-stum Jesum minístrum fuísse circumcisiōnis propter veritátem Dei, ad confirmáandas promissiōnes patrum : Gentes autem super misericórdia honoráre Deum, sic-ut scriptum est : Propterea con-fitébor tibi in Géntibus, Dómine, et nōmini tuo cantábo. Et íterum dicit : Lætámini Gentes cum plebe ejus. Et íterum : Laudáte, omnes Gentes, Dóminum, et ma-gnificáte eum, omnes pöpuli.

B. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérrna vox audíta est : * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. **V.** Cœli aperti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui.

Lectio iii.

ET rursus Isaías ait : Erit radix Jesse, et qui exsúrgat régere Gentes in eum Gentes sperábunt. Deus autem spei répleat vos omni

gáudio et pace in credéndo, ut abundétis in spe, et virtúte Spíritus sancti. Certus sum autem, fratres mei, et ego ipse de vobis, quóniam et ipsi pleni estis dilectione, repléti omni scíentia, ita ut possítis altérutrum monére. Audácius autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in mémoriā vos redúcens : propter grátiam quæ data est mihi a Deo, ut sim miníster Christi Jesu in Géntibus : sanctificans Evangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, et sanctificáta in Spíritu sancto.

R. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent. **f.** Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent.

IN II. NOCTURNO.
Sermo S. Fulgéntii Epíscopi.
Ex Sermone 5. qui est de Epiphania, sub initium.
Lectio iv.

IPSE Deus, qui sibi in véteri Tese taménto primítias offérri mandávit, homo natus, Géntium primítias suo cútui dedicávit. Pastóres fuérunt primítiae Judæórum : Magi facti sunt primítiae Géntium. Illi de próximo addúcti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, inquiunt, qui natus est Rex Judæórum ? De Heróde rege Judæórum filii jam fúerant nati. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversório. Archeláus natus est in lecto argénteo pósitus ; Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocáitus : et tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversório quæritur : ille a Magis nullátenus nominátur, iste in-véntus suppliciter adorátur.

B. Illumináre, illumináre, Je-
rúsalem, quia venit lux tua : * Et
glória Dómini super te orta est.
F. Et ambulábunt gentes in lúmi-
ne tuo, et reges in splendóre or-
tus tui. Et glória Dómini super
te orta est.

Lectio v.

QUIS est iste rex Judæórum ? Pauper et dives, húmilis et sublímis. Quis est iste rex Judæórum, qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus ? parvus in præsépio, imménsus in cœlo : vilis in pannis, pretiósus in stel- lis. Quid est quod sic turbáris, Heródes ? Rex iste, qui natus est non venit reges pugnándo su-
práre, sed moriéndo mirabiliter subjugáre. Nec ídeo natus est, ut tibi succédat, sed ut in eum mun-
dus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occísus.

B. Omnes de Saba vénient, au-
rum et thus deferéntes, et lau-

dem Dómino annuntiántes. * Al-
lelúia, allelúia, allelúia. **F.** Reges Tharsis et ínsulæ múnera óf-
frent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúia, allelúia, al-
lelúia.

Lectio vj.

PUER iste, qui nunc a Magis dí-
citur rex Judæórum, idem Creátor est, et Dóminus Angeló-
rum. Quapropter cujus times in-
fántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicántis. Noli eum timére regni tui succes-
sórem, sed time infidelitatis tuæ justíssimum damnatórem. Ite, in-
quit, et renuntiáte mihi, ut et ego véniens adórem eum. O callí-
ditas ficta, o incredúlitas ímpia,
o nequítia fraudulénta ! Sanguis
innocéntium , quem crudéliter effudísti, attestátur, quid de hoc púero voluísti.

B. Magi vénient ab Oriénte Je-
rosólymam quæréntes, et dicén-
tes : Ubi est qui natus est, cujus

stellam vídimus ? * Et vénimus adoráre Dóminum. **f.** Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus adoráre Dóminum. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et vénimus adoráre Dóminum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio Sancti Evangélii secún-
dum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

CUM natus esset Jesus in Béthle-
hem Juda in diébus Heródis
regis, ecce Magi ab Oriénte ven-
runt Jerosólymam, dicéntes : Ubi
est qui natus est Rex Judæórum ?
Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii
Episcopi.

*Libro 2. in Luc. capite 2.
post initium.*

QUÆ sunt ista veræ fídei mún-
ra ? Aurum Regi, thus Deo,
myrrha defúncto. Aliud enim
Regis insígne, áliud divínæ sa-
craméntum potestátis, áliud ho-
nor est sepultúræ, quæ non cor-

rúmpat corpus mórtui, sed resér-
vet. Nos quoque, qui hæc audí-
mus, et légitim, de thesáuris
nostris tália, fratres, múnera pro-
ferámus. Habémus enim thesáu-
rum in vasis fictilibus. Si ígitur
in teípsa quod es, non ex te debes
æstimáre, sed ex Christo : quanto
magis in Christo non tua debes
æstimáre, sed Christi ?

B. Stella, quam víderant Magi
in Oriénte, antecedébat eos, do-
nec venírent ad locum, ubi puer
erat.* Vidéntes autem eam, gaví-
si sunt gáudio magno. **f.** Et in-
trántes domum, invenérunt púe-
rum cum María matre ejus, et
procidéntes adoravérunt eum.
Vidéntes autem eam, gavísi sunt
gáudio magno.

Lectio viij.

ERGO Magi de thesáuris suis óf-
ferunt múnera. Vultis scire
quam bonum méritum hábeant ?
Stella ab his vidétur ; et ubi He-
ródes est, non vidétur : ubi Chri-

stus est, rursus vidétur : et viam démonstrat. Ergo stella hæc, via est, et via Christus : quia secundum incarnatiōnis mystérium Christus est stella. Oriétur enim stella ex Jacob, et exsūrget homo ex Israël. Dénique ubi Christus, et stella est. Ipse enim est stella spléndida, et matutina. Sua igitur ipse luce se signat.

B. Vidéntes stellam Magi, gavisi sunt gáudio magno : * Et intrantes domum, invenérunt puerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. * Et apértis thesáuris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. **V.** Stella, quam viderant Magi in Oriénte antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrantes domum, invenérunt puerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Et apértis thesáuris suis obtulérunt

ei múnera aurum, thus et myrrham.

Lectio ix.

ACCIPE áliud documéntum. Alia venérunt via Magi, ália rédeunt. Qui enim Christum viderant, Christum intelléixerant ; meliores útique, quam vénérant, revertuntur. Duæ quippe sunt viæ : una, quæ dicit ad intéritum ; ália, quæ dicit ad regnum. Illa peccatórum est, quæ dicit ad Heródem : hæc Christus est, qua redítur ad pátriam. Hic enim temporális est incolátus, sicut scriptum est : Multum ícola facta est áнима mea.

Te Deum laudámus. 56.

Ad Benedictus, Aña. Vénient ad te, qui detrahébant tibi, et adorábunt vestigia pedum tuórum.

Ad Magnificat, Aña. Admóniti Magi in sómnis, per áliam viam revérsi sunt in régiónem suam.

SABBATO
INFRA OCTAVAM EPIPHANIÆ
AD VESPERAS
Capitulum. *Rom. 12.*

FRATRES, Obsecro vos per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationabile obséquium vestrum.

R. Deo grátias.

Hymnus.

CRUDELIS Heródes, Deum Regem veníre quid times ?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœlestia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes præviam :
Lumen requírunt lúmine :
Deum faténtur múnere.
Lavágra puri gúrgitis
Cœlestis Agnus áttigit :
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo, sústulit.
Novum genus poténtiae :
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,

Mutávit unda oríginem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

y. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. **R.** Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnificat, Aña. Remánsit puer Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comítatu : et requirébant eum inter cognátos et notos.

Orémus. Oratio.

VOTA, quæsumus, Dómine, supplicántis pópuli cœlesti pietáte proséquere : ut et quæ agénda sunt, vídeant, et ad implénda, quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Epiphaniæ per Añam, quæ occurrit secundum ordinem dierum infra Octavam.

y. Omnes de Saba vénient, allelúia. **R.** Aurum et thus deferéntes, allelúia.

Nisi dicta sit Aña. Omnes de Saba vénient : **tunc enim dicitur** ¶ Adoráte Deum, allelúia. ¶ Omnes Angeli ejus, allelúia.

Orémus. **Oratio.**

DEUS, qui hodiérrna die Unigénitum tuum Géntibus stelladuce revelásti : concéde propitius ; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

DOMINICA

INFRA OCTAVAM EPIPHANIAE.

Totum Officium dicitur de Epiphania, præter **Lectiones, Capitula, Antiphonas ad Benedictus, et ad Magnificat, et Orationem.**

In j. Nocturno ponitur Epistola prima ad Corinthios, quæ inferius post Octavam habetur, p. 213, et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno prætermittuntur.

Quando Epiphania in Dominica venerit, Sabbato sequenti fit Officium de Dominica et Feria vj. Vesperæ a Capitulo de Dominica cum commemoratione Octavæ.

* In primo Nocturno leguntur Lectiones de Epistola ad Romanos, ut infra. Epistola vero ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octavæ.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola ad Romános.

Lectio j. Cap. 16.

COMMENDO autem vobis Phœbem Asorórem nostram, quæ est in ministerio Ecclésiæ, quæ est in Cenchris : ut eam suscipiatis in Dómino digne sanctis : et assistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit : étenim ipsa quoque astitit multis, et mihi ipsi. Salutate Priscam et Aquilam adjutores meos in Christo Jesu (qui pro áнима mea suas cervices suppôsuérunt : quibus non solus ego grátias ago, sed et cunctæ Ecclé-